

Uredništvo
in upravnništvo:
Kolodvorske
ulice št. 16.

Z urednikom se
more govoriti
vsak dan od 11.
do 12. ure.

Rokopisi se ne
vračajo.

Inserati:
Šestopona peti-
vrsta 4 kr., pri
večkratnem po-
navljanju daje se
popust.

Ljubljanski List

Velja

za Ljubljano
v upravnništvo:
za celo leto 6 gld.,
za pol leta 3 gld.,
za četr leta 1 gld.
60 kr., na mesec
50 kr., pošiljatev
na dom velja me-
sečno 9 kr. več.

Po pošti velja
za celo leto 10 gld.,
za pol leta 6 gld.,
za četr leta 2 gld.
60 kr. in za jeden
mesec 85 kr.

večerna priloga deželnemu uradnemu časniku.

Izhaja vsak dan razen nedelj in praznikov ob 5. uri zvečer.

Štev. 140.

V Ljubljani v soboto, 16. avgusta 1884.

Tečaj I.

Prva petletnica Taaffejeve sisteme.

Ta teden obhajalo je Taaffejevo ministertvo svojo prvo petletnico, in skoro vse avstrijsko novinarstvo, prijatelji in protivniki, razpravljali so v posebnih člankih zanimivi ta dogodek. Kajti na vsak način je tako dolgo poslovanje kaj nenavadnega v ustavni državi. Zlasti v Avstriji je dosihmal le jedno ministertvo, ono namreč, kojemu je Adolf knez Auersperg dal ime, Lasser pa pomen in smoter, se moglo ponasati z jednako življenjsko dobo; toda tedaj so bile razmere mnogo bolj ugodne njegovemu obstanku, slovanska opozicija se njemu nasproti nikdar ni bila spozabila tako daleč kakor nemško-liberalna dan za dnevom proti sedanji vladi, in položaj Taaffejev bil je uže s prva mnogo težavnejši od onega njegovih prednikov. Ni čuda tedaj, da je kabinet, sestavljen 12. avg. 1879, le pomilovalen smehljal izvabil našim patentovanim avstrijskim državnikom, hrepenečim po zaupščini njegovi. Toda oblastna gospōda se je varala v svojih nadah! Minul je prvi lustrum Taaffejevega ministertva, in sami morajo priznati, da je stališče toliko sovražene vlade dandanes bolj utemeljeno nego kedaj.

In če se nepristranski opazovalec ozrē na storjeno delo, če preračuna dejanske plodove sedanjih vladnih naporov, ne bo mogel zanikati, da se je mnogo, mnogo na bolje obrnilo v Avstriji, odkar Taaffejeva spretna roka krmilo vodi v naši državni polovici. Tukaj ne mislimo v prvi vrsti na narodnostno vprašanje. Prav nizke pojme bi morali imeti o državni upravi in širnem njenem delokrogu, ako bi, nalik nekaterim domačim politikom, le z vatlom narodnega navdušenja hoteli meriti delavnost in vspeh državnika Taaffeja. Javno gibanje v veliki ustavni državi je sila umeten aparat, in narodnostno vprašanje navzlic svoji izredni imenitnosti je vender le posamezni sestavni del celega velikanskega ustroja. V vseh strokah ustavnega

življenja in državne uprave čutila se je potreba izdatnega predruženja. Zasluga sedanjega kabineta pa in one udane parlamentne večine, na kojoj se naslanja, so premišljene reforme, koje so se tekom zadnjih petih let uvedle na celem obširnem polji našega zakonodajstva.

In mnogo se je storilo v tej razmerno kratki dobi! Volilno pravo se je razširilo na može petakarje, kateri so bili dosihmal izključeni od političnega gibanja, iz rok konservativnega kabineta sprejeli so stoprav one pravice, katere jim je bil dosedaj trdovratno odrekel samogoltni nemško-avstrijski liberalizem. V očigled propadajočemu kmetškemu stanu skušalo je Taaffejevo ministertvo, s posebnimi postavami pomagati najvažnejšemu produktivnemu stanu: zakon o kmetškem dednem pravu in določbe proti neomejenemu razkosanju zemljišč so jasen dokaz blagodejne vladne inicijative.

Da se delavec po tovarnah reši anarhističnih zarotnikov ter obvaruje sužnosti velikega kapitala, nastopila je vlada v tesni zvezi z državnozbornsko večino težavno pot socijalnogospodarstvenih reform ter je vstvarila začetek delavskega prava, katero bo vzgled drugim evropskim državam. S posebno srečno energijo poprijel se je Taaffejev kabinet znamenjene železnicne politike; nove imenitne proge so se sezidale, važne subvencionirane črte, koje so sicer leto za letom velikanske svote izvabile državnemu zakladu, vzprejele so se v državno last: promet se je povsod olajšal z izdatno znižanimi tarifi. Ako primerjamo stagnacijo v železnični politiki prejšnjega nemško-liberalnega ministertva s sedanjo energično delavnostjo v tej stroki, razumeli bodemo stoprav pomen Taaffejevega ministertva za gospodarstveni razvoj naše države. In celo borza, katera sicer sigurno ni posebno simpatična konservativnemu kabinetu, to dobro uvideva. Vzemite v roke sedanje kurze, primerjajte zlasti visoko kurzno ceno avstrijske rente z neprimerno nizko vrednostjo naših državnih papirjev pred petimi leti, in

prepričali se bode, da je avstrijski državni kredit izredno okreval ter da se tudi po evropskem denarnem trgu dobro ocenja zasluga Taaffejeve vlade za urejenje avstrijskega finančnega položaja. Smelo trdimo, da bi zastopniki slovanskih plemen v Avstriji ne gledē na narodno vprašanje ter le z ozirom na blagodejne splošne spremembe imeli povoda dovolj, podpirati ministertvo, katero vspešno deluje v soglasji s težnjami in potrebami avstrijskega prebivalstva.

Kako pa je — utegne vprašati spoštovani čitatelj — z vprašanjem narodne jednako-pravnosti? V tem oziru postavil se je Taaffe na jedino primerno stališče, izraženo v načelu: „Vsakemu svoje“, in: „Sprava med narodi!“ Neomejene nadvlade posamezne stranke ali posameznega naroda Taaffe nikedar ni nameraval utemeljiti. Politika represalij, malodušnega maščevanja, bila mu je zoperna. Krivico vračati s krivico, protivnika teptati, ker smo bili preje teptani od njega, ta nespretna in nevedna taktika ne ugaja njegovim nazorom. Pač se čujejo tudi z naše strani pogostoma pritožbe, da se načela sedanje vlade malomarno uživotvorijo; da je mnogo še ostalo pri starem, da marsikatera rana še peče, marsikatera oteklina še boli. Priznavamo, da so taki ugovori še dokaj opravičeni. Ali prezirati ne smemo, da je absolutno nemogoče, mahoma spremeniti ves položaj, poravnati vse, kar je v protislovi z idejo vekovite pravice. Taaffe postopa previdno in počasi, potniku jednak, kateri ima prekoračiti rahlo gruševe na strmem gorskem pobočju. Komu bi pač koristil z brezobzirnim silovitim postopanjem? Mari svojim slovanskim zaveznikom? Nikakor ne; svoj nas uči žalostna skušnja, koja smo doživeli pod simpatičnim nam ministertvom Hohenwartovim, da je naglica tudi v politiki čestokrat škodljiva. Hohenwart se je oziral zlasti na Čehe ter skušal, ugajati njih zgodovinsko utemeljenim zahtevam; ali prenglil se je s fundamentalnimi členi in posledica je bila, da ministertvo njegovo ni čakalo niti pol

Listek.

Odlomki iz mojih spominov.

Spisal Ivan Turgenjev; poslovenil A. B.

I. Telegin.

Kakih štirideset vrst od našega posestva živel je — mnogo let je uže preteklo od takrat — na svojem dednem posestvu Suhodolu dalnji sorodnik moje matere, nekdanji gardni sergeant in precej bogat posestnik po imeni Aleksander Sergejič Telegin.

Nikoli se ni peljal ven, in zato se tudi pri nas nikdar ni pokazal. Ali dvakrat na leto so mene poslali k njemu, obiskat ga, od zacetka v spremstvu mojega domačega učitelja, pozneje pa samega. Vselej me je sprejel jako prisrčno, in navadno sem po dva ali celó po tri dni prebil v njegovi hiši.

Poznal sem ga samo kot starega moža: ko sem ga prvič obiskal, star sem bil jaz dvanajst, on pa celih sedemdeset let, ako se prav spominam.

Živel je čisto sam s svojo ženo Melanijo Pavlovno, ki je bila deset let mlajša od njega. Iz tega zakona imela sta dve hčeri. A bili sta uže dolgo omoženi ter sta le redkokrat prihajali na Suhodol na obisk. Med njima in roditeljema je „črna mačka letela“, kakor navadno pravijo, in Telegin ju ni skoro nikoli omenil.

Zdi se mi, kakor bi še dandanes videl to staro hišo, to pravo bivališče stepskega plemenitnika. Imela je samo jedno nadstropje, silno velik stolp. Sezidali so jo v začetku našega stoletja iz onih čudovito debelih smerkovih debel, katera so dobili iz žizderskih gozdov, o katerih sedaj še sledu več ni. Hiša je bila zeló prostorna in je imela mnogo sob, ki se vé, da niso bile niti zeló visoke, niti zeló svetle: zavoljo gorkote naredili so v zidove le jako majhna okna. Kakor je bila takrat navada, stale so kočē za domačo službo porabljenih podanikov krog in krog doma. K temu je spadal sicer majhen vrt, a v njem je bilo polno lepih sadnih dreves, ki so kazala prozorna jabolka in hruške brez pešák.

Deset vrst na okolo razprostirala se je

jednakomerna stepa z rodovitnimi črnimi tlemi, na katerih oko ni videlo ni jedne visoke stvari: nikjer nobenega zvonika, celó drevesa ne; družega ne, kakor da se je tú in tam v daljavi vzdigoval kakošen mlin na sapo z luknjastimi veternicami — to je bil Suhodol!

Vse sobe v hiši bile so napolnene z navadnim, na kmetih narejenim pohištvom. Pred dvorano blizu okna bila je videti precej čudna stvar — na cesti vrste zaznamljajoč kol s sledečim napisom:

„Ako greš osemindesetkrat okrog te dvorane, prideš jedno vrsto daleč; ako greš sedemdesetkrat iz najkrasnejšega kota stanice k desnemu voglu biljara, prideš jedno vrsto daleč“ itd.

Kar pa je pozornost prvič v to hišo stopivšega človeka najbolj naše obračalo, bilo je čudovito veliko število po stenah visečih slikarij. Bila so večidel dela tako zvanih italijanskih mojstrov — pokrajine, pa mitologični in religiozni predmeti.

A ker so bile te slikarije močno okajene, celó poškodovane, našlo je oko le tú tam na kakem nevidljivem trupu kako m-

leta ne ter da je kratkemu poslovanju njegovemu sledila sedemletna doba brezobzirnega nemškega nasilstva. Le z izredno previdnostjo se je Taaffeju posrečilo, da je njegov kabinet srečno prebil prvo petletje ter da se je med tem očvrstila državnozborna avtonomistična večina v isti meri, v kateri če dalje bolj razpada nasprotujoča nam nemško-liberalna stranka. Pred vsem potrebuje narodna slovenska stranka v izpolnitev svojih zakonitih teženj, da se ohrani sedanji mirnemu razvoju ugodni položaj. Ojačiti moramo svoje sile, počasi si moramo priboriti sovražne postojanke, motite ne smemo s turbulentnimi pojavi nevhvaležne nestrpnosti previdnega državnika, kojemu je sedaj izročeno vladno krmilo, — in prepričali se bodemo i mi, da je Taaffejeva politika nič menj koristna našim narodnim interesom, nego je primerna koristim skupne naše avstrijske domovine.

Dobro to uvidevajo nasprotniki z nemško-liberalnega tabora, kateri z vedno rastočo obupno strastjo dan za dnevom napadajo pozicijo sedanjega kabineta. Dobro so to spoznali Čehi in Poljaci, in vsled tega ne omagujejo v požrtvovalnem podpiranju vladujoče sisteme. In mi Slovenci? Ali smo v istini kratkovidni dovolj, da je dokaj jasna avstrijska situacija le nam nerešena uganjka, ali le nas ni izučila žalostna doba, katero smo preživeli — pred Taaffejevim ministerstvom? Ne, nikakor ne, uverjeni smo, da tudi pri nas prodere zdravi državniški instinkt, da se ljudstvo naše ne bode dalo zbegati od peščice nezrelih prenapetežev ter da bode tudi v prihodnjem petletju narod slovenski odločno in neustrašeno se boril pod Taaffejevimi zastavami!

Politični pregled.

Avstrijsko-ogerska država.

Volitve za deželni zbor štajarski počele bodo dné 19. t. m. v kmetskih občinah. Kakor smo uže poročali, storili so štajarski rodoljubi svojo dolžnost: v vseh kmetskih občinah dolnjega štajarja voljeni so z veliko večino narodni volilni možje. Odkrito priznavamo, da smo se nekoliko bali za slovenj-graški volilni okraj, deloma tudi za mariborski, no volitve volilnih mož izpale so ugodno, tako da je volitev slovenskih kandidatov za vsak slučaj osigurana. No štajarski Slovenci storili so še korak naprej ter letos postavili svojega kandidata tudi v mestni skupini ptujski. V tem okraju, kjer bodo v prihodnje tudi volili slovenski kmetje, kateri imajo svoja posestva v mestnem področju, je prav verjetno, da proderejo Slovenci s svojim kandidatom. Slovenski kandidat za mestno skupino ptujsko je profesor Kunstek.

Dné 19. t. m. volili bodo tudi veleposestniki koroški svoje zastopnike za deželni zbor. Da bodo volili v nemško-liberalnem zmislu, je uže sedaj gotovo, ker konservativna

poltna barve, kako rudeče pregrinjalo z maha-jočimi gubami, kakošen na videz v zraku plavajoč mostni obok, kako razmršeno drevo z modrim perjem, kake ogromne nimfne prsi, ki so bile podobne pokrovu pri posodi za juho, kakošno čez pol prerezano dinjo s črnimi peškami, nad konjsko glavo kakov pernat turban — ali naposled velikansko nogo kakega apostelja, cimetove barve z debelimi mečami in naprej molečimi prsti.

Na častnem mestu v stanici visela je v naravni velikosti slika Katarine II. — kopija znane Lampijeve slike. To je bila gospodarju stvar, katero je posebno častil, da, rekel bi, celó oboževal.

Od stropa viseli so z bronom opravljeni, čisto majhni in zeló oprášeni svetilniki od kristala. . .

Telegin je bil čokat, okroglast, majhen starec z bledim, napetim, ali prijetnim obrazom, tenkimi ustnicami in visokimi obrvi, pod katerimi so se lesketale jako živahne, majhne

Uže precej redke lase imel je nazaj po-

stranka na Koroškem ni tako organizirana, kakor bi bilo v interesu stvari same želeti.

Hrvatski ban grof Khuen-Hedervary povrnil se bode jutri s svojega potovanja po Vojni Krajini v Zagreb. Kamorkoli je prišel, bil je sijajno sprejet in to je dober omen za prihodnje volitve. Sploh se opaža, da je narod hrvatski posebno v Krajini počel treznejše misliti, uvidjajoč, da se le z resnim delom dá kaj koristnega doseči, nikakor pa z gnjevom in sovraštvom, kakor to uči klika Starčevićeva.

Tuje dežele.

Glede vnanje politike je danes pač najvažnejša novica ta, da je naš minister vnanjih zadev odpotoval predčerašnjem v Varzin, obiskat nemškega državnega kancelarja kneza Bismarcka. Da ima ta obisk velik političen pomen, je pač samo ob sebi umevno. Sicer ni posebne zadeve, o kateri bi se imelo doseči sporazumljenje, no da se bode razpravljalo o važnih vprašanjih, zadevajočih evropsko politiko, je nedvojbeno. Iskreno prijateljstvo med Avstrijo in Nemčijo utrdilo se bode še bolj in baš radi tega veselje se gotovo vsi narodi avstrijski sestanka kancelarjev najmočnejših evropskih držav.

Uže nekoliko časa sem poročal se raznim listom iz zanesljivih virov o množicah se razbojniških četah v balkanskem in rodopskem gorovju. De se razbojništvu enkrat konec stori, združili ste se vlade v Plovdivu in Carigradu k skupnemu delovanju proti lopovom. Ker je razbojništvo huda šiba za iztočno Rumelijo, bilo bi pač želeli, da se res čim prej po polnem zatre.

Dopisi.

Iz Ljubljane 12. avgusta. [Izviren dopis.] (Národna Tiskarna.) Zadnje dni je bilo mnogo govorjenja po slovenskih časopisih o „gospodarski razumnosti“ č. gosp. dr. Zarnika. Oprostite, da Vam tudi jaz izročim nekoliko podatkov k temu poglavju. Nikjer bi g. dr. Zarnik ne imel lepše prilike, v vsem sijaji kazati svoje „gospodarske razumnosti“, kakor ravno v glavnem bojnem ostrogu svoje radikalne stranke, v „Národni Tiskarni“, kateri je on načelnik uže nekoliko let. A kako se tukaj „gospodari“, kažejo nam bistro in jasno številke. „Národna Tiskarna“ se je pred blizu dvanajstimi leti osnovala s 420 akcijami po 100 gld., tedaj z vplačano glavnico 42000 gld. Lep denar za nas ubožne Slovence, kaj ne? S to lepo svoto so pa g. dr. Zarnik in njegovi prijatelji tako „razumno“ gospodarili, da ne samo več let niso plačevali akcijonarjem nobene dividende, ampak da se je društveno premoženje od leta do leta krčilo, dasi je bila „Národna Tiskarna“ ves čas svojega obstanka in je baje še zdaj z delom in naročili kar preobložena. Kakor kaže poročilo ob obnem zboru „Národne Tiskarne“ z dné 12. julija 1884, natisneno v „Slovenskem Narodu“ št. 163 t. l., je zdaj še 408 akcij, pri

česane: saj se je tudi še le v letu 1812 odrekel pudri. Njegova nespremenljiva obleka bila je siva vrhna suknja s tremi, na rame padajočimi vratniki, pisan telovnik, ponošene hlače do kolen in temnorudeči črevlji iz safijana, zgorej na golenicah srčasto izrezani in s trepci obšiti. Imel je zavraten robec iz belega koprivnika, prsen trak, manšete in v vsakem telovnikovem žepu po jedno zlato „čebulo“ angleškega dela.

V desni roki je navadno držal postekleno, s španskim tabakom napolnjeno tobačnico, njegova levica pa se je opirala ob palico, ki je imela vsled dolge rabe uže čisto gladák srebrn ročaj.

Telegin je govoril skozi nos in vriščé. Neprenehljivo se je prijazno-dobrohotno smehljaj, a vender malo od zgoraj dól in z nekovim važnim izrazom. Ker je ohranil stare navade iz Katerininih časov, bil je zeló uljuden in ljubezniv, odločnega in olikanega vedenja. Ker je imel slabe nogé, bilo mu je skoro nemogoče hoditi; stol je le takrat zapustil, ka-

katerih vsaki se je moralo pa po 40 gld. odpisati, tako da imajo zdaj namesto po 100 goldinarjev resnične, samo še po 60 gld. nominalne vrednosti, in da se je v gotovih novicah vplačanih 42000 gld. zdaj skrčilo na nominalnih (!) 24480 gld. Da je pa tudi ta svota še optimistična in da akcije nikoli niso imele kurza po 60 gld., vidimo iz tega, da je „Národna Tiskarna“ sama zadnja leta kupovala svoje akcije po 35 gld. Pa tudi teh 35 gld. za akcijo je z ozirom na obstoječe razmere v „Národni Tiskarni“ še preveč; to se jasno vidi iz tega, da je tudi upravno svetovalstvo banke „Slavije“ v Pragi, tedaj gotovo klasična stranka in priča, v svojem računskem sklepu, ki je bil pred nekaterimi dnevi priložen tudi „Slovenskemu Narodu“ (št. 177 z dné 2. avgusta t. l.), akcije „Národne Tiskarne“ zaračunalo samo po 25 gld., tako da akcijski kapital zdaj reprezentuje samo 10200 gld. Iz tega vidimo, da je g. dr. Zarnik s svojimi tovariši v dobrih dvanajstih letih pri „Národni Tiskarni“ preko 30000 gld. „razumno“ zagospodaril. Ako se mu ta resnica zdi prezagatna, ne huduje naj se náme, ampak na banko „Slavijo“ v Pragi, da akcije šteje vredne samo po 25 gld.!

Res se je zadnjih par let *tandem aliquando* plačalo po 4 gld. dividende na akcijo, a da je bil to le pesek v oči, posnemam iz tega, da se je ta dividenda letos zopet zmanjšala na 3 gld., dasi je „Národna Tiskarna“ v tem času prevzela tiskanje „Matičinih“ knjig in dasi se poleg prejšnjih tiskovin tiskajo v njej trije novi listi: „Škrat“, „Slovan“ in „Zadruha“.

Nehoté se mora človek vprašati, kako je to, da se ne opomore in da večjih dohodkov ne daje tiskarski zavod, kakoršen je „Národna Tiskarna“, ki je od vseh strani neki z delom kar preobložen.

Odgovor je lehák.

Zato, ker so načelniku upravnega sveta „Národne Tiskarne“ akcije in akcijonarji, tiskarna in tiskovine deveta briga. Vsa njegova gospodarska „razumnost“ obstoji v tem, noč in dan skrbeti, da so vedno polne jasli, iz katerih zobljeta „Slovenski Narod“ in dragi bratec njegov, „Škrat“. In da imata oba dober želodec, dokaz nam je lepa svotica akcijskega kapitala, ki je do zdaj uže zginila skozi njih goltanec. Zatorej pa tudi oba tako skladno, tako lepo prepevata o „gospodarski razumnosti“ svojega očeta in rednika, č. gosp. dr. Zarnika.

Razne vesti.

— (Plačana gizdavost.) Angleška kraljica stanuje zdaj s svojo hčerjo kraljicino Beatrice na otoku Wigt. Mlad Anglež, mr. Lenville, kateri rad vzbuja pozornost in se vriva v izjemne kroge, privadil je svojega psa, da je visokima damama, kadar sta se pokazali na sprehodu, prinesel v pletenici krasne cvetične šopke. Dné 6. t. m. prinesel je zopet visokima damama mr. Lenvillejev

der se je z majhnimi, naglimi koraki podal k bližnjemu stolu, na katerega se je hipoma vsedel — ali bolje: padel — mehák kakor blazina.

Kakor smo uže omenili, se Telegin nikdar ni peljal ven, ter je zeló malo občeval s svojimi sosedi, dasiravno je ljubil družbo — saj mu je bilo vender celó nekoliko žlobudravosti prirojene. Vender mu nikoli ni manjkalo družčine. Pod njegovo streho je namreč bivalo precej veliko število kmetskih plemenitnikov, ki so si čestokrat jemali kamižole in suknje iz njegove omare. Drugi konec hiše pa je bil pribežališče oddelku ubozih plemenitnic. Nikoli ni imel Telegin manj kot petnajst oseb okrog svoje mize. . . . Takó gostoljuben je bil!

Med vsemi temi zajedalcí sta posebno dva vzbujala mojo pozornost: pritlikovec s priimkom „Janus“ ali „dvolični“. Bil je danskega, ali — kakor nekateri trdijo — celó židovskega rodú, pa norec, knez L.

(Dalje prihodnjic.)

pes krasne šopke, in kraljica dejala je svoji hčeri: „V istini, slednji čas je uže, da darovalcu cvetic verneva kak dar.“ Tedaj pa je posluškoval Len-ville v bližini in čul na lastna ušesa te laskave besede. Drugi dan poslal je po psu še lepše cve-vice; kmalu pa je priskakal radostno pes k gospodarju nazaj, držeč v ustih plačilo kraljice — de- belo klobaso.

— (Prebivalstvo v Zjedinjenih Dr-žavah) znašalo je pri zadnji štetvi pred štirimi leti 50 155 783. Od tedaj se ni vršila več štetev, vendar pripovedajo ameriški listi, da se je prebivalstvo pomnožilo od tedaj za sedem mili-jonov duš.

Domače stvari.

— (Rojstveni dan Nj. veličanstva cesarja.) C. kr. deželna vlada za Kranjsko raz- poslala je vsem oblastvom in uradom naslednjo okrožnico: „V 18. dan t. m., kot v Najvišji roj- stven dan Nj. c. in kr. apostolskega veličanstva Frana Josipa I., darovala se bode v stolni cerkvi ob 10. uri dopoludne slovesno vélika maša z za- hvalnico. C. kr. oblastva in uradi se vabijo, da se te cerkvene slavnosti udeležijo s svojim osebjem vred v galauniformi. C. kr. deželni predsednik baron Winkler m. p.“ Razen tega so se k sloves- nemu cerkvenemu opravilu povabili tudi vsi do- stojanstveniki. — Jutri zvečer ob 8. uri bode v praznovanje rojstvenega dneva Nj. veličanstva svi- rala godba po mestu. — Pojutranjem ob 1/2 6. uri v jutro bode svirala vojaška godba po mestu budnico in ob enem se bode s topovi 12krat ustrelilo z grada. Ob 8. uri zjutraj bode slovesna služba božja in parada na Kongresnem trgu, katere se bodo pod poveljstvom gm. Grol- lerja pl. Mildensee vse čete in garnizije v po- lnem številu udeležile. Ob neugodnem vremenu udeležila se bodo tudi vojaška oblastva božje službe v stolni cerkvi.

— (Častni diplom.) Danes izročila je deputacija občine Bled, sestojeca iz g. dekana Josipa Razborška, potem iz članov občinskega zastopa g. župana Anton Westerja in gg. občin- skih svetovalcev Frana Vovka in Ivana Mallnerja gospodu deželnemu predsedniku baronu Winklerju umetno izdelan diplom častnega občanstva občine Bled.

— (Slovenska gledališka predstava) je danes zvečer pri slovesno razsvetljenem gleda- lišču v praznovanje rojstvenega dneva in v spomin lanskega bivanja Nj. veličanstva med nami. Igra se igra „Cvrček“; začetek ob 8. uri. Pričakujemo obile udeležbe.

— (Notranjska izjava in „Slovanovo“ uredništvo.) Radikalni naš tednik nas je v kratkem času svojega obstanka uže razveselil s tako čudovitimi skoki, da se nismo več nadejali novega iznenadjenja od hudomušnega gospoda ko- lege. Jako hladnokrvno prenašali smo tedaj vse psovke, s kojimi je novinarski poštenjak počastil osebo našega urednika; s svojim odličnim sotrud- nikom vred veselili smo se pušic, katere so letele na prijatelja prof. Stritarja, in tudi neizmerno surovi napadi na visoko spoštovanega gospoda dež. predsednika niso nam motili duševnega ravno- težja, kajti pričakovali smo kaj jednacega od onih slavnoznanih „pisateljév“, kateri v „Slovanu“ ne- čast delajo slovenskemu jeziku. Vsaj so se tudi v tem slučaju mogli izgovarjati, da je napadanje vlade in nje- nih zastopnikov uprav „sport“ za nekatero zmedeno junake, in bili smo uverjeni, da se temu „sportu“ niti tedaj ne bodo odpovedali, če bi bil sam mojster Ivan načelnik deželne uprave. Ali zadnja številka „Slovana“ nas je prepričala, da tudi izjave, iz- virajoče iz naroda sestavljene in podpisane od najboljših rodoljubov ne najdejo milosti pred strogimi sodniki iz „Národne Tiskarne“, ako se v njih glasna hvala ne prepeva izumiteljem novo- dobnega privilegovanega narodnjstva. Posebno notranjski državni poslanec, gospod Adolf Obreza, se je jako zameril mogočnemu „Slovanu“; očita mu, da ga je hotel uničiti z izjavo, na katero je po silnem agitovanju nalovil nekoliko podpisov. 150 najodličnejših notranjskih veljakov, večinoma županov, srenjskih odbornikov in duhovnov — in vendar govori plemenito glasilo plemenite stranke prezirljivo o tej impozantni manifestaciji ter se drzovito roga „nekolici podpisov!“ „Od

vzvišenega do smešnega je le korak“, — modrijuje dalje organ za narodno konfuznost, — in vso izjavo resnih možakov, od katerih ima sle- hterni vsaj toliko izkušenosti in praktičnega do- moljubja v svojem maznici, nego vsi „Slovanovi“ otročaji v svoji puhli domišljiji, vso to izjavo ko- renjaških Notranjcev oblastno obsoja kot smešno izjavo proti „Slovanu“. Dobro si bomo zapomnili novi ta pojav nečuvvene arogantnosti, trdno se nadejaje odločnega odgovora, s kojim bodo isti možje na dan volitve dokazali „Slovanovemu“ uredništvu in pristašem njegovim, da je bila „Izjava“ resno mišljena in dobro preudarjena, smešna pak le — nečimurna „Slovanova“ domišljavost!

— (Shod volilcev v Postojini.) O več- rajšnjem shodu volilcev, katerega sta sklicala gos- poda dr. Zarnik in dr. Vošnjak v Postojino, se nam z jedne strani poroča: „O denšnjem, po dr. Zarniku sklicanem shodu volilcev naj Vam v na- gličji poročam, da se shoda, če po decimalnem si- stemi govorim, niti deset volilcev udeležilo ni. Iz Ljubljane prišel je dr. Vošnjak, dr. Zarnik, Ivan Železnikar in Hribar, „kronjurista“ dr. Ivana Tavčarja ni bilo. V gostilni g. Miroslava Vičiča se je zborovalo, ali bolje rečeno, ni se zborovalo, kajti zgovorni doktorji niso mogli kazati fulmi- nantnih govorov, ker niso imeli občinstva, torej se ni nič poročalo, nič opravičevalo, stene so pač nehvaležen avditorij. Razgovor bil je le privaten, sevéda ljubljanskih gostov med seboj, dokler ni prišel težko pričakovan železnišk vlak ter odpeljal za jedno skušnjo bogatejše radikalec v „Národno Tiskarno“ in v „Slavijo“ nazaj.“ — Z druge strani pa se nam poroča: „Denašnji vo- lilni shod se je posušil; bili smo samo štirje (4) volilci iz postojinskega, a iz logaškega okraja niti jeden ne. Gospodje dr. Zarnik, dr. Vošnjak, Železnikar in pan Hribar sedijo vsi potrti pri kislem Dolenjci v Vičičevi gostilni. Kaj bo? — to ni težko uganiti. Zarnik pade in potem Vošnjak za njim! Zborovali sevéda nismo nič!“ — Toliko omenjamo za danes, kajti o tej zadevi in o teh možeh, kateri hočejo zastopati narod, ali prav za prav, kateri sami hočejo biti — narod sloven- ski, govorili bomo še obsirneje. Vender pa jim uže zdaj gratulujemo o preugodnem tem vspehu prav iz dna srca!

— (Dodatek k „Izjavi“.) „Izjavo“ no- tranjskih narodnjakov, katero smo priobčili v šte- vilki 137 „Ljubl. Lista“, podpisali so še naslednji spoštovani gospodje iz Postojine: Janez Hof- stetter, dekan; dr. Razpet; Jože Dekleva, posest- nik; Fran Kogej, trgovec; P. Kraigher, trgovec; Jurij Kraigher, trgovec; Ivan Lavrenčič, kaplan; Andrej Ditrih; J. Thuma, nadučitelj; Gregor Pikelj, trgovec; Franjo Jurca, trgovec; Domenico Gaspari, posestnik; Janez Kraigher, trgovec; Peter Bernik, mesar; France Vencais, posestnik; Viktor Zupan, posestnik; Franjo Paternost, posestnik; Jan. Fatur, gostilničar; Matija Petrič, urar; Lovrene Zupan, posestnik; Matija Frank, posestnik; Alojzij De- kleva, posestnik; Anton Krainc, gostilničar; dalje iz Št. Petra gospodje: France Požar, občinski svetovalec; Anton Dekleva in M. Kalan, občin- ska odbornika; Matija Jenko, Jože Povh, Fr. Maz- gon, Ivan Špillar, Janez Krizaj in Jože Vodopivec.

— („Ena se smeje, druga se joče.“) Tako se neprestano suče svet. Smeje se gdč. Ma- tilda Nigrinova, ki se preseli z dobro plačo z našega odra na kr. narodno srbsko pozorišče v Belem Gradu, naravno, da se joče slovenska Ta- lija, kateri je ta izredno nadarjena gospodičina v njenem hramu tako zvesto, marljivo in vspešno stregla. Mi sicer čestitamo mladi igralki, a ob- žalujemo, da se vedno krči majhno število naših igralcev in igralk. Morali bomo pač skrbeti, da gmotno bolj navežemo osebe, katero z veliko po- žrtvalnostjo in ljubeznijo vsaja v srca naše mladeži veselje do mile slovenske besede. Trebalo bode storiti potrebne korake, če tudi z velikimi denarnimi žrtvami, da si ustanovimo dobro gleda- lišče s stalnimi igralskimi močmi.

— (Letno poročilo) četverorazredne dečke šole v Kameniku koncem šolskega leta 1883/84 nam kaže, da je šola obiskovalo koncem leta 201 deček, in sicer jih je bilo v I. razredu 59, v II. razredu 55, v III. razredu 54, v IV. razredu I. oždelek 26 in II. oždelek 7. Ponavljajno šolo je obiskovalo koncem leta 20 dečkov. Na tej šoli

poučevali so naslednji gg. učitelji: Valentin Burnik, nadučitelj in vodja; P. Herman Venedig, katehet; Ignacij Tramtè, Avgustin Stefančič in Ljudevik Stiasny.

— (Program čebelarske in sadjarske razstave v Lescah.) katera se bode pričela dné 17. avgusta ter bode trajala do 24. avgusta t. l.: Prva nedelja 17. avgusta: Pozdrav došlih gostov. Ob 10. uri otvorenje razstave na „Kristofovem“ vrtu poleg železniške postaje. Ob 12. uri skupni obed pri „Kristofu“, potem pogovori in posveto- vanje o društvenih stvareh. Volitve dveh odsekov za premiiranje. Potem izlet na Bled; ker bode ta večer jezero razsvetljeno o priliki rojstnega dné Nj. veličanstva presvetlega cesarja. Od 18. do 23. avgusta bode razstava obiskovalcem odprta. Vstopnina znaša 20. kr. za osebo. Udje, kateri se kot taki izkažejo, so vstopnine prosti. — Druga nedelja, 24. avgusta: Dopoldne ob deseti uri iz- vršitev premiiranja; potem izzrebanje v ta namen nakupljenih razstavnih stvari. Ob 12. uri skupni obed, potem izlet na Breznico, kjer se bode vzi- dala plošča v rojstno hišo prvega kranjskega če- belarja Antona Janše. Potem vrnitev v Lesce in konec razstave. Darila ali premije obstajale bodo v medaljah c. kr. poljedelskega ministerstva, v čast- nih diplomah društvenih, kakor tudi darilih v de- narjih.

— (Občinske volitve.) Pri volitvi no- vega občinskega zastopa bil je v Kresnicah (okraj litijski) županom izvoljen Janez Kovič, sve- tovalci pa Janez Bokal, Jakob Spunt in Janez Vegant. — Pri novih občinskih volitvah za občino Dovje (okraj radovljiški) bil je županom izvoljen Andrej Vilman, svetovalcema pa Martin Skumavec in Mihael Ambrožič. — Pri volitvah novega ob- činskega odbora v občini Čaplje (okraj črnomaljski) bil je županom izvoljen Marka Kurè, občinskima svetovalcema pa Peter Fugina in Janez Bukovac.

— (Požar v Logatci.) Iz Logatca se nam poroča v 15. dan t. m.: Včeraj ob 11. uri zvečer udarila je strela v skedenj posestnika Jakoba To- mazina iz Gorenjega Logatca ter užgala. Ogenj se je hitro razširil, unel se je bližnji kozolec Jurija Urbasa in ogenj uničil je obema posestnikoma kmetijska poslopja. Gregor Zajec iz Oslice, 86 let star, kateri je imel navado, na skednji spati, našel je v ognji smrt, kajti zaradi starosti in zaradi br- zega razširjanja ognja se sam ni mogel rešiti in drugi niso vedeli zanj ali pa pozabili nanj. Vkupna škoda znaša blizu 2500 gld., oba pogorela sta bila zavarovana za 1600 gld.

— (Iz Črnomlja) se nam poroča: Pri zborovanji okrajne učiteljske skupščine narodnih učiteljev črnomaljskega okraja v Vinici so gospodje učitelji in gospodičine učiteljice jednoglasno izrekli gosp. okrajnemu nadzorniku in vodji Iv. Lapajnetu v Krškem priznanje za trud, katerega je imel pri sestavi svoje knjižice: „Opis krškega okrajnega glavarstva“. Slava!

— (Požarna kronika.) Dné 5. t. m. po- gorela je med Gabrovšičem in Gmajno poleg okrajne ceste stoječa kajža. V kajži, katera je bila lastnina Ivana Zupančiča iz Krke (okraj litijski), ni nihče stanoval. Kako je ogenj nastal, se ne vé. Škode je blizu 300 gld. — Dné 9. t. m. popoldné pri- čela je goriti hiša Lovrenca Brtonceljna iz Lajš. Ogenj uničil je podstrešje, nekaj tesarskega orodja in lesovja. Zažgal je 4leten deček, kateri se je z užgalicami igral. Škode je 3- do 400 gld. Po- gorelec ni bil zavarovan. — V 10. dan t. m. pa je nastal ogenj v sobi lesene, s slamo krte kajže Frana Mrgoleta iz Rogačice (okraj krški), a so ga kmalu pogasili. Škode je okolo 8 gld.

— (Utonil.) Dné 13. t. m. dopoludné iz- vlekel je železnišk čuvar Jože Bolec nekoliko spod od litijske postaje iz Save moško, po polnem nago truplo. Spoznali so, da je to 18letni posestnikov sin Jože Vobé iz Loga pri Litiji, kateri je dné 10. t. m. pri kopanju v Savi utonil. — Dné 11ega t. m. popoldné pa je padel 4letni Jakob Kokalj iz Kokošnega, ko so bili domači ljudje pri delu na polji, hotoč se z drugimi otroci kopati na glo- bokem mestu, v potok Rako in utonil.

— (Ostrupila) se je dné 6. t. m. neomo- žena 50letna Ana Petrič iz Vavpčje Vasi (okraj črnomaljski) s truplom za podgane; umrla je ven- der še le dné 10. t. m. Petrič živela je slabo, ni imela dela in baje da je bila tudi nekoliko na duhu bolna.

